

Поново смо дошли у положај да се мора бранити право на критику. Некада се нису смели критиковати комунистички руководиоци, јер се тиме „слабе социјалистичке снаге“, а јача капиталистички табор. Онда се није смео критиковати СПО, ДЕПОС или ДОС, јер се тиме „слаби опозициони фронт“, а јача Милошевић. Данас се не смеју критиковати напредњаци, јер се тиме поткопава „једина стварна алтернатива режиму“ и помаже одржање Тадића на власти.

Већ имам довољно година да сам стигао да будем у сва три табора непожељних критичара. Кад год неког критикујеш, он те оптужи да радиш за противника. Критикујеш ли феминстикиње, набеђују те да браниш „мушке шовинистичке свиње које млате жене и децу“. Критикујеш ли геј активисте, залепиће ти етикету да си „адвокат неонациста“. Критикујеш ли „другу Србију“, постајеш симпатизер фашизма.

Ипак, функција „јавног интелектуалца“ јесте управо то – да критикује, односно да указује на несклад између поступака и прокламованих вредности. На речима си против лоповлука? Онда не поткрадај ближње. Нападаш ауторитаризам? Немој и ти да кињиш подређене. Грмиш на издају? Немој и ти да шурујеш с душманима.

Уз ову оптужбу – „Та критика је навођење воде на воденицу наших непријатеља“ – још је неколико уобичајених начина за дисквалификацију непријатних приговора:

Има важнијих проблема и већих неправилности. – Има, па шта? Сад не говоримо ни о гладној деци у Африци, ни о светској економској кризи, говоримо о томе да је из вашег стана долетела кеса с ђубретом мени на главу. А после ћемо о осталом.

То је прављење од комарца магарца. – Можда су лаж, превара или поткрадање за вас

комарци, али за друге нису. Људи ваљда не треба да чекају да их тамане по кућама, па да тек онда смеју нешто да кажу?

То је неоправдана генерализација. – Не налазимо се на терену математике или физике, већ на терену морала и политике. Довољно је једном да нас неко превари, па да му више не верујемо. И когод други ту превару да оправдава, неће се веровати ни њему. Уопште, колико пута треба да нас неко превари како бисмо смели да му више не верујемо?

Ми јесмо можда лоши, али ови други су још гори. – Онда не причајте о истини и поштењу. Кажите само да мање лажете и крадете. Лепо је за почетак знати истину.

Ако не ми, а ко други? Какве то везе има с истинитошћу критике? Хајде прво да се сложимо да је критика истинита. Тек онда можемо да погледамо алтернативе. А оне увек показују две ствари: а) нико није незамењив; б) за све постоји алтернатива.

Цео горњи арсенал употребљен је у оспоравању [моје критике напредњака](#) . Једна оспоравања су била

[уљудна и одмерена](#)

, нека чак

[пријатељска](#)

. Али, она су потврдила да се чак и у најпристојнијим (про)напредњачким круговима, то што је у мом чланку критиковано, авај, не сматра лажју, па чак ни манипулацијом, већ једино „опремањем“ и „паковањем“ новинских вести. То је доста забрињавајуће. Човек се оправдано може запитати – шта ли тек онда мисле или раде они страначки активисти (а има их, као и у свакој дугој великој странци) који нису ни најмање морални, нити пристојни?

Друга врста оспоравања моје критике СНС дошла је (као што сам у самом тексту и рекао да ће уследити!), из круга „[патриотских](#)“ [криптоаналитичара](#) . Ти мудраци су одмах закључили, познајући првенствено сами себе, да мора да су „жути“ платили и наручили овај напад на напредњаке. Јер, наравно, резонују наши паметњаковићи – ко ће паметан критиковати странку која засигурно долази на власт и од чијег ће плена чак и њима, интелектуалним хијенама, морати запасти какво масно копито, или изнутрица?

Клевећући све друге, а првенствено оне боље и паметније од себе, ти лешинари се, изгледа, препоручују будућем господару, као извршиоци најпрљавијих послова. Или их, заправо, већ обављају? Свеједно, овим нападом, још једним у низу својих срамотних инвектива, наши криптоаналитичарски мудраци обављају функцију застрашивања, типичну за шибицарске компањоне. Јер, док главни шибицар вара жртву, његови помоћници, умешани у публику, галамом, псовкама и претњама настоје да ућуткају сваког ко се усуди да упозори на превару.

Али, задатак „критичког интелектуалца“ и јесте да упозори на превару. Није његово да говори ни „играјте“, ни „не играјте“, ни „дигните ову кутију“, ни „дигните ону кутију“. Његово је само да алармира јавност. Па макар га и нека од двоножних хијена и напала да „не да људима да се забаве и зараде“.

О томе треба рећи и ово: онај који данас критикује напредњаке – након тога што је о власти претходно рекао [све што је имало да се каже](#) – и то не чекајући да она ослаби и приближи се крају – слободан је ум, који мисли добро свом народу. А онај који данас застрашује критичаре напредњака, ропска је душа која себе, своја наводна уверења, и цео народ продаје за милост будућег господара.

Стога, нека се другима кочи рука када треба нешто критички написати и за напредњаке, или било кога другог. Нека се на другим сајтовима, који себи ласкају да су „патриотски“, затомљује свака критика СНС и нека одјекују оде о Томи, као о „новом Милошу Обреновићу“. Ми ћемо овде наставити да слободно мислимо – „ни по бабу, ни по стричевима“. Ово је сајт за политичко мишљење, за критичку анализу овдашње и светске политике. Нисмо се бојали да критикујемо Милошевића 1995, Ђинђића 2001, „другу Србију“ 2003, а Тадића 2008. – онда кад су били најмоћнији. Нећемо се, вала, бојати да критикујемо ни Николића и Вучића, као и њихове медијске и политичке скутоноше, ма колико моћни и они можда постали у 2012.

И док се квазипатриотски сајтови и форуми, под изговором „рушења режима“, убрзано претварају у пропагандне испоставе СНС-а (саветујући својим читаоцима да гласају за „једину снагу која има шансе да обори жуте“), овај сајт ће остати оно што је одувек био – слободна трибина за критичку, демократску и одговорну националну мисао. Преживели смо толике оптужбе и клевете – и да смо „страни плаћеници“, и да смо „фашисти“, и да смо „Коштуничина испостава“ и да „бранимо Тадића“. Преживећемо вала и ово, најновије плување због напредњака.